

סיכומי הדרך היומי

ת"ר ושונתם שיהיו דברי תורה | **מחודדים** | בפיך (קידושין ל')

לעילוי נשמת אימי מורתי מרת שינדל חיה חוה גאסט ע"ה בת הר"ר משה רוזנבאום זצ"ל נלב"ע יום רביעי כ"ט טבת תשע"ד ת.נ.צ.ב.ה.

מערכת: 073-249-0403 | sikumhadaf@bezeqint.net

שמחים לבשר על חידוש שמיעת השיעורים בטלפון בעברית ובאנגלית במספר 0799-379-634

לעילוי נשמת אבי מורי הר"ר צבי בן ר' אברהם גאסט ז"ל נלב"ע י"ט תשרי תשס"ד לפ"ק ת.נ.צ.ב.ה. לעילוי נשמת אחי הר"ר משה בן ר' צבי גאסט ז"ל נלב"ע ל"ג בעומר תשס"ז לפ"ק ת.נ.צ.ב.ה. לעילוי נשמת הרב אברהם בן חיים גאסט ז"ל נלב"ע ו' טבת תש"ב ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת מרת פיגוע ציפורה גאסט ע"ה בת ר' מרדכי אשת ר' אברהם ז"ל נלב"ע כ"ט שבט תשכ"א ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ ר' פינחס בן ר' בנימין בינוש זצ"ל

שבת קודש פרשת שופטים - ד' אלול תשע"ז

מ' שנה למד ומ' שנה לימד ולא דנו דיני נפשות ממ' שנה קודם החורבן, והא דתנן שבדק בן זכאי הוא שהיה תלמיד ואמר מלתא וקבלו דבריו. וקרא לו בן זכאי ע"ש אותה שעה.

דף מ"א ע"א
שואלין את העדים. מכירין אתם אותו, נכרי הרג או ישראל הרג, התריתם בו, קיבל עליו התראה, התיר עצמו למיתה דכתיב 'יומת המת' עד שיתיר עצמו למיתה, המית בתוך כדי דיבור, העובד ע"ז את מי עבד ובמה עבד בזיבוח קיטור ניסוך השתחואה.

דף מ"א ע"ב

אפילו ב' אומרים אין אנו יודעים עדותן קיימת. לר' ששת כר' עקיבא, דאף בג' עדים אם א' אמר איני יודע עדותן בטילה. וקשה דתנן עדותן קיימת. לרבא כרבנן, דבג' עדים ב' אומרים דענו וא' אמר איני יודע עדותן קיימת.

התראה מן התורה

לעולא, דכ' וראה את ערותה' שיראוהו טעמו של דבר ואם אינו ענין לכרת תנהו ענין למלקות.

חקירות אמר א' איני יודע עדותן בטילה דהוי עדות שא"א יכול להזימה, בדיקות עדותן קיימת דלא שייך בה הזמה.

לבי חזקיה וכי יזיד איש על רעהו להרגו בערמה' וכי יזיד היינו שתמיד הוא בזדונו שהתרו בו ועדיין מזיד.

א' אומר ה' בחדש וא' אומר ו' עדותן קיימת, אבל מרובו של חדש לא דכבר שמע שהחדש מעובר.

לבי ר' ישמעאל 'המוצאים אותו מקושש עצים' שהתרו בו ועדיין הוא מקושש.

יום ראשון פרשת כי תצא - ה' אלול תשע"ז

דף מ"ב ע"א

ברכה על הלבנה, עד שתתמלא פגימתה, לרב יהודה עד ז' שכל פגימת הקשת מליאה, לנהרדעי עד ט"ז שהיא עגולה במילוייה.

לבי רבי על 'דבר' אשר ענה על עסקי ציבור, וצריכא כולהו דמאי ילפינן חייבי מלקיות ומב' סייף וג' לנסקלין וד' לר"ש דשריפה חמורה לנשרפין ולרבנן דסקילה חמורה מלתא דאתיא בק"ו טרח וכתב לה קרא, ומהאי טעמא לא למדו כולם מנסקלין.

אין מברכין דיין האמת על חסרין הלבנה ולא הטוב והמטיב על התחדשותה, שהיא מנהג העולם.

נערה המאורסה שהיא אשה חבירה דא"צ התראה לר' יוסי בר' יהודה, מתוך שאין עדיה נהרגין אם הוזמו שיכולין לומר לאוסרה על בעלה באנו אף היא אין נהרגת דהוי עדות שא"א יכול להזימה. ורק אם זינתה וחזרה וזינתה מבועל ראשון או מקרוביה נהרגת.

המברך על החדש בזמני כמקבל פני שכינה, כ' הכא 'החדש הזה' וכ' התם 'זה קלי ואנוהו', ואלמלא זכו ישראל אלא להקביל פני אביהם שבשמים פעם אחת בחדש דיים, וע"כ נאמר מעומד.

אחד אומר בסייף הרגו ואחד אומר בארירן הרגו אין זה נכון שהוא מגוף העדות, א' אומר כליו שחורין וא' אומר כליו לבנים ה"ז נכון דאין זה מגוף העדות. בן זכאי שבדק בעוקצי תאנים לרמי בר חמא היינו כשהוא מגוף העדות ששפדו בייחוד של תאנה, לרב יוסף בן זכאי משוה בדיקות כחקירות.

'כי בתחבולות תעשה לך מלחמה' מלחמתה של תורה נמצא במי שיש בידו חבילות של משנה.

ר' יוחנן בן זכאי שנותיו ק"כ מ' שנה עסק בפרקמטיא

א' אומר קודם הנץ החמה וא' אומר בתוך הנץ עדותן

נשמח לקבל כתובות אימייל ומספרי הפקס על מנת שנוכל לשלוח אליכם את העלון
ym5744010@gmail.com | 07373-88-000

בטלה ולא אמרינן דאור בעלמא ראה.

אם יש ממש בדברי התלמיד לא היה יורד גשם משם לעולם, ואם אין ממש בדבריו אין יורד כל היום כולו כדי שלא תהא עלייתו ירידה לו.

אין שותין יין באותו יום דכ' ולרוזנים אי שכר' העוסקין ברזו של עולם אל ישתכרו.

י"ב מחייבין וי"א מזכין, למתניתין מוסיפין עד ע"א עד א' שיראה א' מאלו דברי אלו, ואם לא ראו פוטרין אותו כדי שלא יצאו מב"ד מעורבבין. לר' יוסי אין מוסיפין אלא רואין אם רואה א' מאלו דברי אלו ואם לאו פוטרין אותו.

נזדקן הדין, לרב אחא בריה דרב איקא, היינו שדין זה עמוק וקשה וצריך להמתין בו, ובדיני ממונות אין אומר כן ובדיני נפשות אומר כן, דאין דומה מתבייש מעצמו למתבייש מאחרים, לרב אשי היינו חכם דינא שעמדנו על בוריו וא"צ להפך בו, ובדיני נפשות אין אומר כן אלא בדיני ממונות, ואף דכ' 'יהללך זר ולא פיך' הכא שאני דמילתא דבי דינא אגדול רמיא.

דף מ"ב ע"ב

בית הסקילה היה חוץ לב"ד אף אם היה ב"ד חוץ לג' מחנות, כדי שלא יראה כב"ד רוצחין או כדי שיהא שהות להצלה. א' שומר על פתח ב"ד וסודרין בידו וסוס רחוק ממנו מלא עיניו שאם יוצא אחד זכות מניף בסודרין והסוס רץ ומעמי דן.

בית הסקילה היה חוץ לג' מחנות (עזרה מחנה שכינה, הר הבית מחנה לוייה, כל העיר מחנה ישראל).

לברייתא, יליף 'מחוץ למחנה' 'מחוץ למחנה' מפרים הנשרפים. ופרים הנשרפים, מדכתיב 'והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה', בפר כהן המשיח, וכ' אל מחוץ למחנה' ומיותר דכבר כתוב 'כאשר שרף את הפר הראשון', ליתן מחנה שניה. וכ' בדשן 'אל מחוץ למחנה' ומיותר שכבר כ' 'על שפך הדשן ישרף'.

ואין בהם פיגול, דהדמיון לפרים הנשרפים שבחוץ הוא הכשר מצוותם ומכפרים וכ' בהם 'הוצא' אל מחוץ למחנה'.

לרב פפא, דמשה ישב במחנה לוייה, וכ' 'הוצא את המקלל אל מחוץ למחנה' חוץ למחנה לוייה.

'ויוציאו את המקלל אל מחוץ למחנה', חוץ למחנה ישראל, דמיותר שכבר כ' 'ובני ישראל עשו כאשר צוה ה' את משה. וכוונת הברייתא דאילו לא נאמר קרא הייתי אומר ג"ש.

יום שני פרשת כי תצא - ו' אלול תשע"ז

דף מ"ג ע"א

לרב אשי, 'הוצא את המקלל' חוץ למחנה לוייה אל מחוץ למחנה' חוץ למחנה ישראל. 'ויוציאו את המקלל' לעשייה ואף שכ' ובני ישראל עשו וגו' צריך לסמיכת השומעים ולדחייה.

'אותו' ולא בכסותו. 'אבן' דכ' במקלל, שבתחילה מביאין אבן אחת ואם מת יצא. 'אבנים' דכ' במקושש שאם לא מת באחד מביאים עוד אבנים.

אבן שנסקל בה ועץ שנתלה בו וסייף שנהרג בו וסודר שנחנק בו משל ציבור דאין אומרים להביא משלו להריגתו. איבעיא, סודר שמניפין בו וסוס שרץ אם כיון שהוא להצלתו הוא משלו או כיון דב"ד חיי בין בכך משלהם.

היוצא ליהרג משקין אותו קורט של לבונה בכוס של יין כדי שתטרף דעתו שלא יאריך יסוריו בדאגתו, דכתיב 'תנו שכר לאובד ויין למרי נפש', ונשים יקרות שבירושלים היו מתנדבות ומביאות אותן, ואם לא מביאין משל ציבור דכ' 'תנו'.

אחד מן התלמידים שזיכה ומת רואין אותו כאילו חי ועומד במקומו. ואיבעיא אם אמר יש לי ללמד זכות ונשתתק, אם אמרינן דא"כ גיחוש שמא יש אחד בסוף העולם שידע לו זכות.

אמר יש לי ללמד על עצמי זכות, פעם א' וב' מחזירין אותו אף כשאין ממש בדבריו שמא מפחדו אין יכול לומר דבריו, מכאן ואילך מוסרים לו זוגא דרבנן ורק אם יש ממש בדבריו מחזירין.

כשיוצא ליסקל כרוז יוצא לפניו איש פלוני יוצא ליסקל על שעבר עבירה פלונית ביום פלוני ובשעה פלונית ובמקום פלוני ופלוני עדין, כל מי שידוע לו זכות יבא וילמד עליו, ומי שידוע להזים העדים.

אותו האיש הכריזו כן מ' יום לפני הריגתו בערב פסח, אף שאין מהפכין בזכות מסית, דקרוב למלכות היה, וע"כ הוכרחו גם להשיב על טענות של הבל שטענו שלא להרוג ה' תלמידיו.

דף מ"ג ע"ב

הזובח את יצרו ומתודה עליו כאילו כבדו להקב"ה בעה"ז ובעה"ב דכ' 'זובח תודה יכבדנני' בב' גונין.

מי שדעתו שפלה כאילו הקריב כל הקרבנות כולן דכ' 'זבחי אלקים רוח נשברה', ואין תפלתו נמאסת דכ' 'לב נשבר ונדכה' וגו'.

רחוק י' אמות מבית הסקילה א"ל התודה שהמומתין מתודין ואז י"ל חלק לעה"ב כדכ' בעכנ שהודה 'ויאמר יהושע מה עכרתנו יעכרך ה' ביום הזה' ביום זה ולא לעה"ב. ואם אין יודע להתודות א"ל אמור תהא מיתתי כפרתי.

אם יודע שהעדים שקרים, לר' יהודה אומר תהא מיתתי כפרה על כל עונותי חוץ מזה. לחכמים א"כ יהא כל אדם אומר כן לנקות עצמו, ומוציאין לעז על ב"ד ועל העדים.

ה' אמר ליהושע להפיל גורלות ונפל על עכן, וא"ל שא"כ יכול להפיל גורל בינו לאלעזר ויפול על א' מהם, וא"ל בלשון בקשה שלא יטיל ספק בגורלות שבו נחלק א"י. ושחדו יהושע שיחשוב שבהודאה יפטר.

מעילת עכן, לרב אסי אמר ר"ח בג' חרמים ב' בימי משה וא' בימי יהושע שאמר 'אנכי חטאתי וגו', וכזאת וכזאת עשיתי', לר' יוחנן בשם ראבר"ש בה', דדרש 'וכזאת ו'וכזאת' 'וכזאת עשיתי'.

לא נענש בימי משה, לר' יהודה דנקוד על לנו ולבנינו וע' שבעד, שמשעברו לירדן ענש גם על הנסתרות. לר' נחמיה, דנקוד לדרוש שעל הנבלות נענשו רק משעברו הירדן והנסתרות 'עד עולם' אין נענשין. נענש בימי יהושע לפי שנודע לאשתו ובניו.

דף מ"ד ע"א

חטא ישראל אע"פ שחטא ישראל הוא, דהדס שבין הקוצים הדס שמו.

נאמר ה' פעמים ג'ם', שעבר על ה' חומשי תורה. משך בערלתו, דכ' וגם עברו את בריתי, דבלא זה ס"ד דעל מצוה שבגופו לא פקר.

עשה נבלה בישראל, לר' אבא בר זבדא שבעל נערה המאורסה דכ' בה 'כי עשתה נבלה בישראל', דס"ד דכולי האי להיות רע לשמים ולבריות לא פקר נפשיה. לרבינא שדינו כנערה המאורסה בסקילה.

ויקח... ואת בניו ואת בנותיו לא להורגן אלא לרדותן, כדכ' וכל ישראל עמו'.

וישרפו אותם באש ויסקלו אותם באבנים הראוי לשריפה לשריפה, לסקילה לסקילה.

וארא בשלל אדרת' וגו', לרב טלית של צמר נקי לשמואל סרביל הצבוע בצרף.

ויצקום לפני ה' שחבטן לפני ה' שבשביל זה נהרג רובה של סנהדרין ל"ו איש לר' יהודה, או יאיר בן מנשה השקול כרובה של סנהדרין כדכ' 'כשלשים וששה', לר' נחמיה, וכן פינחס חבט זמרי וכזבי את זמרי וכזבי לפני ה' שבשביל אלו נפלו כ"ד אלף וע"ז כ' ויפללו פלילות עם קונו.

תחנונים ידבר רש' זה משה **ועשיר יענה עזות** זה יהושע שאמר 'ולו הואלנו ונשב בעבר הירדן'.

ויאמר ה' אל יהושע קום לך, לר' שילא א"ל שלך קשה משלהם שהרחיק ס' מ"ל מן הירדן להר עיבל להקים האבנים שנצטווה. לרב קיים צווי ה' כדכ' 'וכן עשה יהושע לא הסיר דבר מכל אשר צוה ה' את משה'. אלא א"ל שהוא גרם להם במה שאסר ביזת יריחו.

ויפל יהושע על פניו ארצה וישתחו', אף שאסור ליתן שלום לחבירו בלילה שמא שד הוא. דאמר 'כי אני שר צבא ה'' ואין הם מוציאים ש"ש לבטלה.

דף מ"ד ע"ב

מלאך א' ליהושע אמש ביטלתך תמיד של בין הערביים ועכשיו ביטלתם תלמוד תורה, ובא על של עתה דכ' 'עתה באתי', ומיד וילך יהושע בלילה ההוא בתוך העמק בעומקה של הלכה. ומזה מוכח דגדול ת"ת מהקרבת תמידין.

כשאמר ה' ליחזקאל לומר לישראל אביך האמורי ואמך חתיתי (קרח ואבותיו שבאו מכנען) אמר גבריאל רבש"ע אם יבואו אברהם ושרה ועמדו לפניך אינה אומר להם ומכלים אותם ריבם ריב את רעך וסוד אחר אל תגל'. ויש לו רשות לכך שנקרא פיסקון שפוסק דברים כלפי מעלה איטמון שאוטם עוונותיהם של ישראל סיגרון שכיון שסוגר שוב אינו פותח.

היערוך שועך לא בצר', לר' אלעזר שיקדים אדם תפלה לצרה, שאילו לא התפלל אברהם בית אל ובין העי לא נשתייר שריד ופליט מרשעי ישראל. לריש לקיש שהמאמץ עצמו בתפלה מלמטה אין לו צריך למעלה. לר' יוחנן שיבקש אדם רחמים שיסייעהו מלאכי השרת בתפלתו ושלא יהיו לו מסטינים.

ובני זרח זמרי ואיתן והימן וכלכל ודרדע כולם חמשה' שחמשה הן לעה"ב ואף זמרי שהוא עכן.

מחלוקת רב ושמואל אם שמו עכן ונק' זמרי שמעשיו כזמרי או נקרא עכן שעיקן עוונותיהם של ישראל.

מעשה באדם שיצא ליהרג ואמר שאם יש בו עון זה לא תהא מיתתו כפרתו ואם אין בו עון זה תהא מיתתו כפרה לכל עוונותיו וב"ד וכל ישראל מנוקין והעדים לא יהא להם מחילה עולמית, והודו העדים שהעידו שקר מפני שנאה, אמרו חכמים להחזירו א"א אלא קולר יהא תלוי בצואר העדים.

יום רביעי פרשת כי תצא - ח' אלול תשע"ז

דף מ"ה ע"א

רחוק ד' אמות מבית הסקילה מפשיטין אותו. האיש מכסין אותו מלפניו פרק אחד. אשה, לר' יהודה מכסין שני פרקים מלפניה ומאחריה שכולה ערוה. לחכמים אין האשה נסקלת ערומה, דדרשינן 'אותו' ערום ולא אותה.

סוטה לרבנן אוזחז בבגדיה ואין חושש שיקרעו ומגלה לבה וסותר שיערה, דרבנן אין חוששין להרהור ועושין כן להיות למוסר לשאר נשים. והכא אין מוסר גדול ממה שנסקלת. לר' יהודה אם לבה או שיערה נאה אין עושה כן, דחייש להרהור שיתגרו בה פרחי כהונה אם תצא זכאה, אבל הכא הא נסקלת, ואין יצה"ר שולט אלא במה שענינו רואות.

ואהבת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה, לרבנן שנסקלת בכסותה דמניעת בזיונה עדיפא לה. לר' יהודה שנסקלת ערומה, שניחותא דגופא שלא תשהא למות עדיפא לה.

בית הסקילה גבוה ב' קומות והאדם עצמו הרי ג', אף די' טפחים יש בו כדי להמית, בוררין לו מיתה יפה שימות מהר, אבל יותר מזה מתנוול שאבריו מתפזרין.

א' העדים דוחפו על מתניו נהפך על לבו הופכו על מתניו, אם מת בה יצא דכתיב 'או ירה יירה', ואם לאו עד השני נותן בו אבן דכ' 'יסקל יסקל' ונאמר בלשון עתיד לדורות, לא מת רגימתו בכל ישראל.

דף מ"ה ע"ב

היו מביאין אבן משוי ב' בני אדם ומרימים אותה יחד וא' זורקו, שכשיחיד משליך הוא בכח גדול.

מאולם לא הוצרכו לרגום עוד מלבד האבן.

אבן שנסקל בה ועץ שנתלה עליו וסייף שנהרג בו וסודר שנחנק בו נקברין בד' אמות הסמוכין אליו אבל לא נקברו עמו ממש.

נקטעה יד העדים אחר גמר דין, לשמואל פטור ממיתה, דבעינא יד העדים תהיה בו בראשונה וליכא.

עדים גידמין דמעיקרא כשרין דיד העדים היינו יד שהייתה להם תהיה להם בשעת מיתה. כל מקום שיעידוהו שנים ויאמרו מעידין אנו באיש פלוני שנגמר דינו בב"ד נהרג, לשמואל הוא דווקא באותם עדים, שיוכלו לקיים יד העדים תהיה בו'. למ"ד דלא בעינן קרא כדכתיב חייב גם כשנקטעה יד

בידו, לר' יוסי הקורה מוטה על הכותל כדרך שהטבחין עושין.

מתירין אותו מיד ואם לן עובר לא תלין נבלתו על העץ כי קבר תקברנו כי קללת אלקים תלוי' ששם שמים מתחלל שיזכירו שנתלה על שבירך את ה'. וכל המלין את מתו עובר בל"ת א"כ הלינהו לכבודו להביא לו ארון ותכריכים.

אין קוברין אותו בקברות אבותיו, אלא ב' בתי קברות היו לב"ד א' לנהרגין ונחנקין וא' לנסקלין ונשרפין, ותעכל הבשר וכבר נתכפר במיתתו ובזיונו מלקטין העצמות וקוברין בקברות אבותיו. והקרובים שואלים בשלום הדיינין והעדים כלומר שאין בלבם עליהם שדנו דין אמת. ואין מתאבלים כדי שתהא בזיון כפרה אבל אוננין שאין אנינות אלא בלב.

דף מ"ו ע"ב

והמזות ותלית' שאין עושין כדרך המלכות שתולין ואח"כ ממיתין, אלא גומרין הדין סמוך לשקיעת החמה וממיתין אותו ואח"כ תולין א' קושר וא' מתיר לקיים מצות תלייה.

כי קבור' שהעץ נקבר, לרבנן מי שאינו מחוסר אלא קבורה יצא עץ מחובר לקרקע המחוסר גם קציצה. אבל מה שמשקעין בארץ תלישה אינו כלום. לר' יוסי יצא עץ ששיקעו בארץ שמחוסר גם תלישה.

כי קללת אלקים תלוי', למתניתין שהוא חילול ה' שיזכירו שמקלל ה' תלוי. לר' מאיר דמתניתין מדכ' 'קללת' ולא 'מקלל' דרשינן גם שכשאדם מצטער שכינה אומרת קלנו מראשי קלני מזרועי. לשון קל היפך מכבד עלי ראשי. וק"ו שמצטער על דמן של צדיקים שנשפך. לר' מאיר בברייתא משל לתאומים בעיר א' א' מינוהו מלך וא' יצא לליסטיות, שאם נתלה יאמרו הכל המלך תלוי, שהאדם עשוי בדיוקנו של מקום.

כי קבר תקברנו' מריבוייא דרשינן שכל המלין את מתו עובר בלא תעשה. ומכאן רמז לקבורה מן התורה, ורב חמא שלא השיב לשבור מלכא, סבר דמכאן נלמד רק ארון, ולא קבורה בארץ, ויתור 'תקברנו' לא משמע ליה, ומה שנקברו צדיקים ושקבר ה' את משה ושנתנבא אחיה השילוני שאביה בן ירבעם יזכה ליקבר, ושירמיה נתנבא על אנשי ענתות שלא יקברו, הוא משום מנהג העולם.

איבעיא אם קבורה כדי שלא יתבזה לעין כל שיראוהו נרקב ונבקע או כדי שיהא לו כפרה בהשפלתו לתחתיות, ונפ"מ כשאמר שאין רוצה שיקברוהו, דבזיון איכא וכפרה ליכא שהרי אמר שאין רוצה בכפרה. ומה שנקברים הצדיקים י"ל משום ש'אדם אין צדיק בארץ' וגו', ומה שלא נקברו בית ירבעם אלא אביה הוא דהוא ראוי לכפרה והם אין ראויים לפי שאף על פתח קברם לא חזרו, וכן אנשי ענתות.

איבעיא אם הספד משום כבוד המת או כבוד החיים, וכפ"מ כשאמר שלא יספידוהו, ואם מוציאין מן היורשין בע"כ שכר הספדנין, ומסקנא שהוא משום יקרא דשכבי. [ומה שהשהו את שרה שיבא אברהם, יש לדחות שנה לשרה שיתכבד בה אברהם, והא דכ' 'וספדו לו' גבי אביה בן ירבעם י"ל דניחא לצדיקים שיתכבדו במ אנשים, והא דכ' באנשי ענתות 'לא

העדים וכשאין אותם העדים מעידין במקום אחר.

'מות יומת המכה רוצח הוא' מות יומת מ"מ שאם א"א להמיתו במיתה הכתובה בו ממיתין באחרת.

גואל הדם ימית את הרוצח' אם אין מעמידין לו גואל ד'בפגעו בו' מ"מ, ולא ילפינן מזה דלא בעינן קרא כדכתיב דב' כתובין הבאין כאחד אין מלמדין.

בן סורר ומורה דרשינן בו 'ותפשו בו' ולא גידמין, 'והוציאו אותו' ולא חיגרין, 'ואמרו' ולא אילמין, 'בננו זה' ולא סומין 'איננו שומע בקולנו' ולא חרשינן. וגם למ"ד דל"ב קרא כדכתיב קרא יתירא הוא.

אם אין רחוב לעיר הנדחת, לר' ישמעאל אין נעשית עיר הנדחת דכ' 'תקבוץ אל תוך רחובה', לר' עקיבא עושין לה רחוב דרחוב דהשתא מהני. דסברו תרוייהו דבעינן קרא כדכתיב.

מצורע שאין לו בהן יד בהן רגל אזן ימנית, לת"ק אין לו טהרה עולמית דבעינן קרא כדכתיב, לר' אליעזר נותן על מקומו ויוצא, לר' שמעון נותן על שמאלו ויוצא, דל"ב קרא כדכתיב.

תליית הנסקלין, לר' אליעזר, כל הנסקלין נתלין, דדריש ריבויי ומיעוטי כל הדומה למיעוטי, 'והמית ותלית' ריבוי, 'כי קללת אלקים תלוי' מיעוטי, ואילו היו כתובין בסמיכות היו מרבים רק ע"ז הדומה לה בכל מילי שכופר בעיקר והשתא דמרחקי מרבים כל הנסקלין כמקלל שהוא בסקילה. לחכמים רק מגדף ועובד ע"ז נתלין. דדרשי כלל ופרט שאין בכלל אלא מה שבפרט, וע"כ אילו היו סמוכין הו"א מגדף דווקא, והשתא דמרחקי מרבה ע"ז הדומה לה בכל מילי.

יום חמישי פרשת כי תצא - ט' אלול תשע"ז

דף מ"ו ע"א

תליית נשים, לר' אליעזר איש נתלה פניו כלפי העם ואשה כלפי העץ, דדריש 'כי יהיה באיש', לבן סורר ומורה, לחכמים, אין אשה נתלית, דדרשו 'כי יהיה באיש חטא משפט מות' איש ולא אשה. ושמעון בן שטח שתלה פ' נשים באשקלון היה לצורך שעה.

בן סורר ומורה, לר' אליעזר נסקל ונתלה דכתיב 'כי יהיה באיש' ולא קטן, 'חטא' יצא בן סורר ומורה שאין נהרג בחטאו אלא ע"ש אפו, ואין מיעוטי אחר מיעוטי אלא לרבות.

אין דנין שנים ביום אחד בב' עבירות אפילו שיי"ל מיתה א', וע"כ שמעון בן שטח הוצרך להורות לפי שעה לתלות פ' נשים המכשפות ביום א' שכ"א בעבירה אחרת. וכ"ש שאין דנין על ב' מיתות ביום א' כגון בת כהן ובוועלה או בת כהן וזוממי זוממיה. אבל עבירה אחת דנין ביום א'.

ב"ד מותרין להכות ולהעניש גם כשאין חייב מיתה על פי התורה, ולא שיתכוונו לבוד מלבם חיוב מיתה אלא כדי לעשות סייג לתורה, כמו שסקלו למי שרכב על סוס בימי יוונים, שהיו אז מצוות בזויות עליהם, וכן הלקו למי שהטיח את אשתו תחת התאנה.

תלייה, לת"ק משקעין הקורה בארץ והעץ יוצא סמוך לראשה וסומך ב' ידיו זו על זו ותולה אותו

יספדו' י"ל דלא ניחא לצדיקים להתכבד ברשעים. והא דאמר ירמיה לצדקיה 'והוי אדון יספדו לך' י"ל שיתכבדו בו ישראל כדרך שנתכבדו באבותיו].

יום שישי פרשת כי תצא - י' אלול תשע"ז

דף מ"ז ע"א

חזקיהו גירר עצמות אביו על מטה של חבלים, כדי שתהא כפרה לאביו, ואף ישראל ניחא להו לחלל כבודם בשבילו.

רבי אמר אל תפסידוני בעיירות קטנות שיעבדו בעת קבורתו אלא בכרכים גדולים שיש בהם הרבה אנשים וגם מעיירות יתקבצו לשם.

הלין המת לכבודו, לשמע עליו עיירות, להביא לו מקוננות, להביא לו ארון ותכריכין, אינו עובר עליו, שעושה לכבודו של מת.

סימן יפה למת שנפרעין ממנו לאחר מיתה, מת שלא נספד ולא נקבר או שחיה גוררתו או שגשמים מזלפין על מטתו.

אין קוברין ההרוג ע"פ ב"ד בקברות אבותיו שאין קוברין רשע אצל צדיק, כדכ'... 'וישליכו את האיש בקבר אלישע... ויחי ויקם על רגליו', שקם על רגליו ולביתו לא הלך, כדי שלא יקבר אצל צדיק, וכשם שאין קוברין רשע אצל צדיק כך אין קוברין רשע חמור אצל רשע קל וע"כ עשו ב' בתי קברות לב"ד, ולא עשו ד' שכן קבלו הלכה למשה מסיני.

'זיהי נא פי שנים ברוחך אלי' שאליהו החיה מת פעם א' ואלישע ב' פעמים, דריפא צרעת נעמן שהוא כמת.

דף מ"ז ע"ב

וראיה שאין הרוגי ב"ד מתכפרים שאין קוברים אותם בקברי אבותיהם, ודחינן שהתם בענין נמי קבירה שתועיל לכפרה עד אחר שמתעכל הבשר בקבר ולרב אשי בענין רק צער חיבוט הקבר לכפרה.

מעשה באנשים שלקחו מקברו של רב והתירו שמואל לפי שקרקע עולם אינה נאסרת ורק בקבר בנין אסור בהנאה.

בגד שנארג לצורך מת לאביו אסור בהנאה הזמנה מילתא היא ויליף לה מעגלה ערופה לרבא מותר בהנאה הזמנה לאו מילתא היא ויליף לה ממשמשי עבודה זרה שמוותרים.

שבת קודש פרשת כי תצא - י"א אלול תשע"ז

דף מ"ח ע"א

הגמ' מביאה ראיות למחלוקת זו א. צעיף טמאה מדרס שפעמים שהאשה יושבת עליה נתנה לספר תורה טהורה מן המדרס (אפי ללא טבילה) ודחינן דתני נכרכה דהוי מעשה.

ב. שמי שבנה קבר בעודו בחיים מותר בהנאה הוסיף שורה לאחר מוות אסור בהנאה ודחינן שכבר קברו ונקט והוסיף שאף לאחר שהוציא את המת אסור.

ג. מדתניא החופר קבר לאביו וקברו במקום אחר הרי זה לא יקבר בו ודחינן שזה משום כבוד אביו.

ד. מדתניא קבר חדש מותר בהנאה הטיל בו נפל אסור בהנאה ודחינן שגם בהזמנה נאסר ובא רק לאפוקי מרבן גמליאל שסובר שאין נפל תופס קבר.

ה. מדתנן מותר המת (שגבוי מעות צדקה למת עני ונשאר) לת"ק יתנו ליורשין לר"מ יהא מונח עד שיבוא אליהו לר' נתן שיבני לו מצבה ויזלפי לו יין לפני מטתו, אביי מפרש לטעמייהו דלת"ק רק מה שנאסף לקבירה תופס והשאר לא תפיס כלל ור"מ נסתפק בזה ולכן יהא מונח ולר' נתן ס"ל שתופס הכל. ורבא מתרץ לטעמייהו דת"ק ס"ל שהמת מוחל על כבודו ומסכים להתבזות כדי שיהא ליורשיו ור"מ נסתפק בזה ור' נתן ס"ל שמוחל רק בשביל כבודו.

דף מ"ח ע"ב

ו. מדתניא היו אמו ואביו זורקין עליו (על המת) בגדים יותר מן הצורך אחרים מצילים משום השבת אבידה ודחינן שהם עושים כן משום מרירות ולא הוא הזמנה.

ז. דתניא כיס שעשאו להניח בו תפילין לא יניח בו מעות ודחינן שרק בהניח בו תפילין נאסר.

ומסיק הגמ' דתנאי דתניא ציפן (לתפיליו) זהב או שטלה עליהן עור בהמה טמאה פסולות עור בהמה טהורה כשרה אע"פ שלא עבדן לשמן רשב"ג אומר אף עור בהמה טהורה פסולות אם לא עבדן לשמן.

למרימר הלכתא כאבוי ורבנן סברי הלכתא כרבא והכי פסקינן.

נכסי הרוגי מלכות למלך נכסי הרוגי בית דין ליורשיהן ולרבי יהודה אף נכסי הרוגי מלכות ליורשיהן ופליגי בפירוש הפסוק 'הנה בכרם נבות אשר ירד לחרשו' או מדין הרוגי מלכות או שהרג אף את בניו וירשו מדין קרוב הראוי לירש.

ולרבי יהודה אף שכתב בפסוק 'ברך נביא אלוקים ומלך' לא כדי שייחשב הרוגי מלכות אלא להגביר רתיחת הדיינים.

הרוגי ב"ד נכסיהן ליורשין, הרוגי מלכות לרבנן נכסיהן למלך, לר' יהודה נכסיהן ליורשין.

'הנה בכרם נבות אשר ירד שם לרשתו', לרבנן שהנכסים למלך, וע"כ לא יירשו בניו, והא דכתיב 'אם לא את דמי נבות ואם דמי בניו ראיתי' היינו בנים הראויין לצאת ממנו. לר' יהודה בן אחי אביו היה וראוי ליורשו, והבנים הרגו כדכתיב 'ואת דמי בניו'. והא דכ' 'ברך נבות אלקים ומלך' לאפושי ריתחא שלא ירננו הדיינין אחר אחאב.

'וינח יואב אל אהל ה' ויחזק בקרנות המזבח', לרבנן דרצה להיות מהרוגי ב"ד ולא מהרוגי מלכות, שיורשוהו בניו. לר"י לחיי שעה דחה אותם.

'כה דבר יואב וכה ענני' שאמר שאו יהרגוהו או ישאיר קללת דוד עליו ולא שניהם, ושלמה קיבלם על עצמו וע"כ כולם נמצאו בזרעו, זב ברחבעם, מצורע העוזיהו, מחזיק בפלך [משום חולי רגלים שהוא כמחט בבשר החי] באסא, נופל בחרב יאשיהו, חסר לחם יכניה. וזהו המאמר שנוח להיות מן המקוללים שסופו לשוב עליו.

דף מ"ט ע"א

יואב הרב לאבנר משום שהרג את עשאל, ואף שהיה רודף היה לו להצילו בא' מאבריו דאם הכהו אל החומש' בדופן חמישית מקום שמרה וכבד תלויין בו ודאי היה יכול לכוון בא' מאבריו. וע"כ כ' ויטהו יואב אל תוך השער לדבר אתו בשלי', שדנו דין סנהדרין. 'בשלי' על עסקי שלו ששאל לו בערמה יבמה גידמת היאך חולצת ושחה להראות לו ושלף חרבו והרגו.

יואב הרב לעמשא דסבר שמורד במלכות הוא דבער א"ל הזעק לי את איש יהודה, וכ' ויוחר' וגו'. ועמשא דרש אכין וסקין דכתיב 'רק חזק ואמץ' דאם בא המלך לבטל תורה אין שומעין לו והוא מצאם עסוקין במסכת.

יואב נהרג שהיה מורד במלכות דכ' והשמועה באה עד יואב, כי יואב נטה אחרי אדוניה ואחרי אבשלום לא נטה' שביקש לנטות ולא נטה. לר"א משום שעדיין ליחלוחית של דוד קיימת, לר' יוסי בר"ח שעדיין ת' ילדים בעלי אגרופין של דוד קיימין שהיו בני יפת תואר ומגדלי בלורית, שייראו בעלי אימה ומהלכין בראשי הגייסות ועליהן סמך. לר' אבא בר כהנא אילמלא דוד שעסק בתורה לא עשה יואב מלחמה ואילמלא יואב לא עסק דוד בתורה דכ' ויהי דוד עושה משפט וצדקה לכל עמו ויואב בן צרויה על הצבא'.

וישיבו אותו מבור הסירה, אבנר נהרג על צפחת מים וכריתת כנף מעיל שאול שלא המליץ אז על דוד כמה צדיק הוא שלא הרגו.

והשיב ה' את דמו על ראשו אשר פגע בשני אנשים צדיקים וטובים ממנו, טובים, שדרשו אכין ורקין והוא לא דרש, עמשא כנ"ל, ואבנר שלא רצה להרוג כהני ה' כשצוה שאול. צדיקים שהן בפה ולא עשו והוא הרג את אוריה באיגרת של דוד.

ויקבר בביתו במדבר' שביתו מופקר לכל, או כמדבר המנוקה מגזל ועדיות. ויואב יחיה את שאר העיר' אפילו במיני דגים קטנים משלח למזון העניים.

דף מ"ט ע"ב

ארבע מיתות ב"ד, לת"ק סדר חומרתן סקילה שריפה הרג חנק, לר"ש שריפה סקילה חנק הרג, ונפק"מ למי שנתחייב ב' מיתות שנידון בחמור.

כל מקום ששנו חכמים דרך מנין, כחליצה שמצותה שקוראה מאן יבמי וקורא לא חפצתי חולצת ורוקת וקוראה ככה יעשה לאיש, אין הסדר מעכב. לבישת בגדי כהונה דסדר המשנה כתונת מכנסים מצנפת אבנט, וכ"ג מוסיף חושן אפוד מעיל וציץ, אין הסדר כן דמכנסים קודם להכל דכתיב ומכנסי בד ילבש על בשרו, והקדים כתונת משום שמכסה כל גופו. חוץ משבעה סממנין שמעבירן על הכתם לידיע אם הוא דם או צבע, רוק תפל מיגרסין מי רגלים נתר בורית קמוליא ואשלג, דדוקא על הסדר הזה הם מועילים. ד' מיתות ב"ד, מחלוקת רבנן ור"ש. עבודת יום הכיפורים, לרב פפא סדר העבודה מעכב לרב פפא סבא משום חומרת היום היא ולא משום חומרת העבודה זה למעלה מזה. תמיד, לרב הונא

סדרה מעכב לרב פפא למצוה היא ולא לעיכובא.

יום שני פרשת כי תבוא - י"ג אלול תשע"ז

דף נ' ע"א

סדר חומרת מיתות ב"ד לרבנן

סקילה חמורה משריפה, שכן ניתנה למגדף ועובד ע"ז החמורים שפושטים יד בעיקר, ואע"פ שבת כהן שזינתה שמחללת את אביה בשריפה, סברו דנשואה בשריפה וארוסה בסקילה החמורה. חמורה מסייף, אף שניתן לאנשי עיר הנידחת שממונן אבד, דמדיחי עיר הנידחת בסקילה וכח המדיח מרובה. חמורה מחנק, אע"פ שניתנה למכה אביו ואמו שהוקש כבודם לכבוד המקום, מדאפקיה רחמנא לארוסה מחנק לסקילה ש"מ שסקילה חמורה.

שריפה חמורה מסייף דילפינן ג"ש אביה אביה מסקילה מה להלן סקילה חמורה אף שריפה חמורה מסייף. חמורה מחנק, מדאפקיה רחמנא לנשואה בת כהן מבת ישראל מחנק לשריפה.

סייף חמור מחנק, אע"פ שניתנה למכה אביו ואמו שהוקש כבודם לכבוד המקום, דפושט יד בעיקר עדיף.

דף נ' ע"ב

שריפה חמורה מסקילה דסבר דבת כהן ארוסה נמי בשריפה, ומדיצאה מסקילה לשריפה ש"מ שריפה חמורה.

חמורה מחנק מדאפיק נשואה בת כהן מחנק לשריפה. חמורה מסייף דמדיחי עיר הנדחת נידונין בחנק לר"ש, ונדחין בסייף, וכיוון דשריפה חמורה מחנק כ"ש דחמורה מסייף.

סקילה חמורה מחנק מדאפקיה לארוסה בת ישראל מנשואה מחנק לסקילה. חמורה מסייף ומדיחי עיר הנדחת בחנק ונידחין בסייף ואם סקילה חמורה מחנק ר"ש מסייף.

חנק חמור מסייף מהא דמדיחי עיר הנדחת בחנק לר"ש, ונידחין בסייף, וכח המדיח עדיף.

נערה המאורסה בת כהן שזינתה, לרבנן בסקילה, דבארוסה לא יצאה לשריפה דהא סקילה חמורה. לר' שמעון בשריפה, דשריפה חמורה בת כהן הייתה בכלל בארוסה ובנשואה וכשם שהוציא נשואה לשריפה כך ארוסה הוציא לשריפה להחמיר עלילה. אבל זוממי ארוסה ונשואה בת כהן נשאר בכלל ד'היא באש תשרף' ולא בועלה ולא זוממיה.

זינתה מאביה, לרבנן בסקילה לר"ש בשריפה. ונלמד מזה דמי שנתחייב ב' מיתות ב"ד נידון בחמורה.

יום שלישי פרשת כי תבוא - י"ד אלול תשע"ז

דף נ"א ע"א

בת איש כהן כי תחל לזנות' בחילולין שבזנות אבל חילול שבת לא אמרינן דתידון בשריפה הואיל ורבי בה רחמנא מצוות יתירות וכהן שמותר בעבודה בשבת לא החמירו בו.

ושזו יצאה מחלציו, וכדבריו קוראין רשע בן רשע אף לרשע בן צדוק.

דף נ"ב ע"א

מצות שריפה היו מקיימין על ידי נתינת פתילה שזורק לתוך פיו ויורד לגופו ומעיו היו נשרפים וכדי שיפתח פיו היו חונקין אותו בחוט קשה מוקף ברכה כדי שיפתח פיו ולר' יהודה חיישינן שימות מזה ולא קיימו שריפה ולכן פותחין פיו בצבת, וכדי שלא ינוע ותישרף גופו משקעין אותו בזבל.

הא דשורפין באופן זה, לרב מתנה ילפינן מבני קרח ששריפת נשמה וגוף קיים דכתיב 'החטאים בנפשותם' ולר"א התם הוא שריפה ממש ונפשותם שנתחייבו שריפה על עסקי נפשותם, לר' אלעזר ילפינן שריפה שריפה מבני אהרן דכתיב 'וימותו לפני ה' כעין מיתה, ולר"מ שריפה ממש היה אלא שהתחיל מבפנים, שנכנסו שתי חוטין של אש בחוטמו של כ"א. וילפינן מכאן ולא משחוטין חוץ שיש בו דמיון יותר שכן תרוייהו באדם ובחוטא ונטילת נשמה ודבר שאין בו פיגול. והא דלא ילפינן ממה שהוא שריפה ממש משום 'ואהבת לרעך כמוך' ברור לו מיתה יפה, וע"י ג"ש ידעינן דשמה שריפה.

נדב ואביהו מתו הלכו אחרי משה ואהרן ואחריהם כל ישראל והיו אומרים מתי ימותו זקנים הללו ואנו נהיה המנהיגים וא"ל הקב"ה נראה מי קובר את מי, וכהגמלים הזקנים שנשאו יותר ולכך הצעירים מתים מוקדם.

עדת קרח תלמידי חכמים היו וכיוון שראה קרח שנהנו ממנו אז ירדו הדרגה והשיאם לחטוא שעם הארץ מביט על ת"ח ככלי זהב וכשנהנה ממנו ומספר עימו יורד בדרגות עד כלי חרס שבהישברו אין לו תקנה.

דף נ"ב ע"ב

רב חמא ב"ר יוסף שרף בת כהן שזינתה בזמורות וטעה עי"ז דאין מתקיים בזה מצות שריפה וכן טעה שבזמן שאין כהן אין משפט.

ר' אלעזר ב"ר צדוק סיפר שראה בקטנותו ששורפים בת כהן שזינתה וא"ל אין מביאים ראייה מן הקטן ושוב טען שחזר וראה כן בגדלותו וא"ל שלא הייתה ב"ד בקי.

הנהרגין, לרבנן היו מתיזין ראשם בסייף, מעומד כדרך המלכות, שכך כ' בתורה. ולר' יהודה זו היא מיתה מנוולת והוא חוקות הגוי אלא היה שוכב ומורידים ראשו בקופיץ א"ל אין לך מיתה מנוולת יותר מזו, וכן בשריפת חפצי המלך אחר פטירתו שאין בכך משום דרכי האמורי דכך למדים מפסוק.

אנשי עיר הנידחת נהרגים דכתיב לפי חרב ורוצח עבד כתיב נקום ינקם וכתוב בנקמה חרב, ומדכתיב לפי חרב ידעינן דהוי בצוואר והא דלא חותכים אותו לשנים משום דכתיב ואהבת לרעך ברור לו מיתה יפה, ובן חורין למ"ד סייף חמור ילפינן ק"ו מעבד ולמ"ד חנק חמור ילפינן מדהוקשו כל רוצחים לעגלה ערופה שעורפים הראש והא דלא בקופיץ ובעורף משום ברור לו מיתה.

הנחנקין היו משקעין אותן בזבל שלא יזוזו ומושכין ב' אנשים מב' הצדדים בחוט קשה מוקף ברכה

פנויה אין נשרפת דילפינן 'אביה' מנערה המאורסה שהוא זנות עם זיקת הבעל, אבל נעשית זונה ונפסלת מן הכהונה. וא"א לומר ד'אביה' היינו שזינתה באביה ונלמד מזה דלא ילפינן ג"ש 'הנה' 'הנה' 'זימה' 'זימה' לחייב שריפה בבת ישראל שזינתה מאביה, דהא כ' היא מחללת' ולא שאביה חיללה. ומו"ו 'ד'ובת כהן' ילפינן לרבות נערה נשואה ובוגרת ארוסה ונשואה.

'היא' בשריפה ולא בועליה וזוממיה בשריפה.

בת כהן שניזת ללוי ולישראל, אסורה לאכול בתרומה ואם אכלה משלמת קרן ולא חומש דאינה זרה, ונידונת בשריפה דכ' ובת איש כהן אע"פ שאינה כהנת, ולא אמרינן דנתמעט מ'כי תחל לזנות' שכבר היא מחוללת מן הכהונה כשהיא תחת בעלה.

בת כהן שניסת לעכו"ם או חלל או ממזר או נתין (כמ"ד דקידושין תופסין), לר' מאיר משלמת קרן וחומש ומיתתה בחנק כבת ישראל, לרבנן משלמת קרן ולא חומש ומיתתה בשריפה.

ר"א אומר את אביה בשריפה ואת חמיה בסקילה.

לרבין משמיה דריב"ח כוונתו כשיטת רבנן, דנשואה שמיתתה למטה ממיתת זנות אביה יוצאה מחנק לשריפה, אבל ארוסה שהיא למעלה ממיתת אביה, שהיא בסקילה, נידונת במיתת חמיה בסקילה. וקשה דלא אמר למעלה ולמטה.

לר' ירמיה כר' ישמעאל, דארוסה שברשות אביה בשריפה, ונשואה אם מחמיה זינתה היא בסקילה ומכל אדם בחנק.

(לרבא כר' שמעון, וסבר דמה ארוסה עולה חד דרגא מסקילה לשריפה אף נשואה מחנק לסקילה. וקשה דלר"ש תרוייהו בשריפה).

לרבינא, כרבנן, ואיפוך ברשות אביה בסקילה ברשות חמיה בשריפה.

דף נ"א ע"ב

בת כהן ארוסה, לר' ישמעאל בשריפה, כ' 'איש אשר ינאף את אשת רעהו מות יומת הנואף והנואפת' הכל היו בכלל והוציא הכתוב ארוסה בת ישראל בסקילה ובת כהן בשריפה מה כשהוציא בת ישראל הוציא ארוסה ולא נשואה אף כשהוציא בת כהן. לר' עקיבא אף נשואה בשריפה, כר' שמעון, ויליף מו"ו דובת לרבות נשואה.

זוממיה בת כהן נהרגין במיתת הבעל דכתיב 'ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו' ולא לאחותו.

בת כהן בעלת מום נשארה בכהונתה ולא אמרינן דכשם שחלק בזכרים לענין עבודה בין תמימים לבעלי מומין כך נחלוק בבנותיהן. לר' ישמעאל מו"ו דובת כהן, לר' עקיבא מ'זהם מקריבים והיו קדש'.

יום רביעי פרשת כי תבוא - ט"ו אלול תשע"ז

דף נ"ב ע"א

'את אביה היא מחללת' לר' ישמעאל לא בעי לג"ש, ונדרש כר' מאיר שאם היו נוהגין בו קודש וכבוד נוהגין בו חול ובזיון ואומרים ארור שזו ילד וגידל

דף נ"ג ע"א

איש פרט לקטן אשר ינאף את אשת איש ולא אשת קטן, רעהו ולא אשת עכו"ם, מות יומת - בחנק, לר' יאשיה דחנק קל מכל מיתות וע"כ בכל מקום שאינו מפורש באיזה מיתה הוי בחנק, לר' יהונתן כל מיתה סתם הוי חנק דלמדים ממיתה בידי שמים שאין במיתה סימן, ואף שגם שריפה אין בה סימן מ"מ יליף מבת כהן דדוקא היא בשריפה ולא כולם רק במפורש בו.

הנסקלין למדין מאוב וידעוני מדמיהם במ לג"ש, וממות ימותו לומדים שאם א"א יכול להמיתו במיתה הכתובה בו המית בו בכל מיתה שאתה יכול.

אלו הן הנסקלין הבא על אימו, ועל אשת אביו, ועל אשת בנו, ועל הזכר, ועל הבהמה, ואשה שמביאה בהמה עליה, והמגדף את השם, והעובד עבודה זרה, והנותן מזרעו למלך, ובעל אוב וידעוני, והמחלל השבת, ומקלל אביו ואמו, והבא על נערה מאורסה, והמסית היחיד לעבודה זרה או הרבים, והמכשף, ובן סורר ומורה.

בא על אמו בשוגג, לרבנן, חייב שנים גם משום אשת אביו, לר' יהודה רק משום אמו, בא על אשת אביו חייב גם משום אשת איש, בא על כלתו חייב גם משום א"א, וכ"ז בין מן האירוסין ובין מן הנישואין, ואין איסורם מסתלק אחר מיתתם.

לברייתא, פליגי ר' יהודה ורבנן בחייבי לאוין ובזה סבר ר"י דאין קידושין תופסין בחייבי לאוין.

והא דפליגי ר' יהודה ורבנן בפירוש איסור מצווה ואיסור קדושה לת"ק מצווה היינו שניות דמצווה לשמוע דברי חכמים וקדושה היינו חייבי לאוין ולר"י מצווה היינו חייבי לאוין ושניות דרבנן קרוי קדושה ועכ"פ בשניהם הדין דחולצין ולא מתיבמין ועכ"פ זיקה יש להם וא"כ ס"ל דקידושין תופסין בהם, לדברי ת"ק קאמר ולדידיה שאין בהם חליצה כחייבי כריתות.

ר' יהודה דמתניתין

לאביי, טעמו דכתיב אמך היא משום אמו אתה מחייבו ולא משום אשת אב, וקשה דא"כ ערות אשת אביך לא תגלה ערות אביך היא ממעט להיפך ועוד דאפשר לדרוש כדרבנן.

לרב אחא בריה דרש איקא, ערותה משום ערוה א' אתה מחייבו ולא משום ב' ערוות, וקשה מהבא על כלתו שחייב משום כלתו ומשום אשת איש.

לרבא, ממעט מערות אמך היא דערות אביך דכתיב ברישא ילפינן בג"ש מערות אביו גילה דבאישות הכתוב מדבר ולא במשכב זכור, וילפינן מזה לאשת אביו שהיא אמו ואשת אביו שאינו אמו שחייב משום אשת אב, וע"כ ערות אביך היא בא למעט מאשת איש ולא מאם, וערות אשת אביך דרישא לאזהרת אשת אב לאחר מיתה וערות אמך להביא אמו אנוסה, וע"כ ערות אמך היא למעט מאיסור אשת אב.

דף נ"ד ע"א

לר"י, אזהרה, ערות אביך יליף ג"ש מערות אביו גלה דבאישות מדבר, והיינו אשת אב בין שהיא אמו בין שאינו אמו, ערות אמך לא תגלה לאמו שאינה אשת אביו, אמך היא משום אם חייב ולא משום אשת אב. עונש, איש אשר ישכב את אשת אביו בין שהיא אמו בין אינה אמו, ויליף מג"ש דערות אביו גלה דאף לענין עונש אמו שאינה אשת אביו בכלל, מות יומתו בסקילה דיליף ג"ש דמיהם במ מאוב וידעוני. ערות אשת אביך לאשת אב לאחר מיתה, ערות אביך היא שאין חייב משום אשת איש.

לרבנן, ערות אביך היינו אביך ממש ולחייב שנים, וכן ערות אחי אביך היינו ממש וחייב ב', ואזהרת אשת אב הוא מערות אשת אביך, ואשת אב לאחר מיתה מערות אביך היא, ואמו שאינה אשת אביו מ'אמך היא עשהאה לאמו שאינה אשת אביו כאמו אשת אביו. וחייב גם משום אשת איש.

הבא על אביו, לרבנן חייב ב' כנ"ל, לר"י דרשינן ק"ו מאחי אביו ומחלוקת אם עונשין מן הדין.

הבא על כלתו אינו חייב גם משום אשת בנו דפתח בכלתו וסיים באשת בנו לומר לך שאחד הוא.

גדול הבא על זכר אפילו קטן מבן ט' או קטן בן ט' הבא על הגדול בסקילה, דכ' איש ולא קטן אשר ישכב את זכר אפילו קטן [משכבי אשה ללמד לבא על אשה שחייב גם שלא כדרכה] מות יומתו יליף ג"ש דמיהם במ מאוב וידעוני דבסקילה.

דף נד ע"ב

אזהרה למשכב זכור, לר' ישמעאל שוכב דכ' ואת זכר לא תשכב משכבי אשה, נשכב דכ' לא יהיה קדש מבני ישראל. לר' עקיבא קרינן גם לא תשכב לנשכב. ונפ"מ בבא על הזכור והביא עליו זכר דלר' ישמעאל חייב ב' ולר' עקיבא א' דלא תשכב לא תשכב חדא הוא.

גדול הבא על הבהמה בין קטנה ובין גדולה שניהם בסקילה דכ' איש פרט לקטן אשר יתן שכבתו בבהמה גדול או קטן תהרוגו ילפינן ממסית דהוי סקילה. כל שוכב עם בהמה מות יומת אם אינו ענין לשוכב תנהו לנשכב. אזהרה, לר' ישמעאל שוכב דכ' ובכל בהמה לא תתן שכבתך לנשכב דכ' לא יהיה קדש. לר' עקיבא דרשינן לא תתן שכבתך שכיבתך. לאביי בשיטת ר' ישמעאל לא יהיה קדש בגכרי כתיב אלא דריש מכל שוכב עם בהמה שאינו ענין לשוכב וכשם שעגש והזהיר בשוכב כן בנשכב. ונפ"מ הבא על בהמה והביא בהמה עליו דלר"ע אינו אלא א' ולר"י ש' לר' אבהו חייב ב' דילפינן להו מב' פסוקים, לאביי רק א'. הנרבע לזכר ונרבע לבהמה לר"ע חייב ב' מלא תשכב ולא תתן שכבתך, לר"י ש' לר' אבהו חייב א' דתרוייהו מלא יהיה קדש לאביי חייב ב' מכל שוכב עם בהמה ומלא יהיה קדש. הבא על הזכר והביא זכר עליו הבא על הבהמה והביא בהמה עליו לכ"ע לר"י ש' חייב ג' [או לא יהיה קדש לאדם ובהמה או כל שוכב] לר"ע חייב ב' [לאדם א' ולבהמה א'].

עמוד - מרילוט: 1901-00-0528 תפסות - תפוס דוד: 02-5385575